

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO I**

Nr zadania	Poprawna odpowiedź Liczba punktów za rozwiązania częściowe	Całkowita liczba punktów
1.	Podział władzy, suwerenność narodu, pluralizm, państwo prawa, poszanowanie wolności i praw człowieka – możliwe jest inne sformułowanie zasad, przy zachowaniu istoty wypowiedzi	1 pkt
2.	1970, Wybrzeże	1 pkt
3.	C	1 pkt
4.	B	1 pkt
5.	C	1 pkt
6.	C	1 pkt
7.	1989, sejmie, senacie, [Tadeusz] Mazowiecki, [Leszek] Balcerowicz	1 pkt
8.	Narodowy Bank Polski, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Produkt Krajowy Brutto, Zakład Ubezpieczeń Społecznych NBP, PKB, MFW 2 pkt - za rozwiązanie wszystkich skrótów i 1 pkt za uzupełnienie wszystkich luk w tekście	2 pkt
9.	1 –B, 3 –C, dopuszcza się odpowiedź 1-B,3-C,4-A/dopisane/	1 pkt
10.	1 – D, 2 – A, 3 - C	1 pkt
11.	1 – B, 2 – D, 3 – C,	1 pkt
12.	1 – A, 2 – C, 3 – B,	1 pkt
13.	Podstawą opodatkowania nazywamy przychody pomniejszone o koszty uzyskania przychodów i ulgi podatkowe	1 pkt
14.	Rozpad ZSRR lub Związku Sowieckiego, uznajemy daty 1991, lub 1990-1991	1 pkt
15.	Senat, Sejm, , Prezydent	1 pkt
16.	A) Artykuły henrykowskie, B) Prawo oporu wobec władzy, Po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.	2 pkt
17.	A) Struktura społeczna to wewnętrzna budowa społeczeństwa i sieć wzajemnych powiązań między grupami społecznymi B) Powstawanie klasy średniej, procesy pauperyzacji, procesy bogacenia się, powstawanie nowych grup społecznych, bezrobocie i inne Po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź	2 pkt
18.	Gandhi, Havel, Schuman 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź	3 pkt
19.	Wojewoda powoływany jest przez Prezesa Rady Ministrów (premiera) a starosta jest wybierany przez Radę Powiatu (władze samorządowe)	1 pkt

20.	<p>W zakresie władzy ustawodawczej: zarządza wybory do Sejmu i Senatu, zwołuje pierwsze posiedzenia nowo wybranego Sejmu i Senatu, skraca kadencje Sejmu w przypadkach określonych konstytucją, posiada inicjatywę ustawodawczą, zarządza referendum ogólnokrajowe, podpisuje lub odmawia podpisania ustaw, zarządza ogłoszenie ustawy oraz umowy międzynarodowej w Dzienniku Ustaw RP, zwraca się z orędziem do Sejmu, Senatu, Zgromadzenia Narodowego.</p> <p>W zakresie władzy wykonawczej: desygnuje i powołuje Prezesa Rady Ministrów, przyjmuje dymisje Rady Ministrów, w sprawach szczególnej wagi zwołuje Radę Gabinetową, powołuje część członków Rady Polityki Pieniężnej, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zgłasza kandydata na prezesa NBP, wydaje rozporządzenia, zarządza stany nadzwyczajne, mianuje i odwołuje ambasadorów, obsadza najważniejsze stanowiska w siłach zbrojnych, nadaje: stopnie wojskowe, obywatelstwo, wnioskuje do Sejmu o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu członka Rady Ministrów.</p> <p>W zakresie władzy sądowniczej: powołuje sędziów sądów powszechnych, powołuje Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i Prezesów Sadu Najwyższego, powołuje swojego przedstawiciela do składu Krajowej Rady Sądownictwa, ma prawo łaski.</p> <p>Za wymienienie trzech przykładów – 2 pkt. Za wymienienie dwóch przykładów – 1 pkt.</p>	2 pkt
21.	1 – D, 2 – B, 3 – C, 4 – A,	1 pkt
22.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Duża reprezentatywność parlamentu, w parlamencie mogą mieć swoich przedstawicieli wszystkie biorące w wyborach partie polityczne,</li> <li>• rządy koalicyjne, władza wykonawcza może być niestabilna, częste zmiany rządu,</li> <li>• system wielopartyjny , rozproszony.</li> </ul> <p>Po 1 pkt za scharakteryzowanie w zbliżony sposób wpływu w każdej ze sfer.</p>	3 pkt

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO II**

NR ZADANIA	POPRAWNE ROZWIĄZANIE Punktacja szczegółowa	PUNKTY za zadanie
Zadanie 23.	<p>1. Stosunek pracy to praca: określonego rodzaju, na rzecz określonego pracodawcy, pod kierownictwem pracodawcy, za wynagrodzeniem Za wymienienie co najmniej 3 cech -1 punkt.</p> <p>2. Dwa razy, jeśli umowy na czas określony następują w odstępie czasowym nie dłuższym niż miesiąc. Wielokrotnie, jeśli odstęp czasowy między umowami był dłuższy niż jeden miesiąc. Po jednym punkcie za każdą z odpowiedzi z uzasadnieniem – w sumie 2 punkty.</p> <p>3 Rodzaj umowy, rodzaj pracy, miejsce jej wykonywania, termin rozpoczęcia pracy, wynagrodzenie Za wszystkie cechy – 2 punkty. Za minimum trzy cechy – 1 punkt.</p> <p>4. Pana Kowalskiego stosunek pracy łączy z firmą Domy i Biurowce. Firma Produkcja i Handel zleciła projekt firmie pana Kowalskiego i wypełniając swoje obowiązki wobec Domów i Biurowców pan Kowalski współpracuje z Produkcją i Handlem Za prawidłową odpowiedź wraz z uzasadnieniem 2 punkty Bez uzasadnienia – 1 punkt</p> <p>5. Pani Kamińska nie ma prawa do odszkodowania gdyż Art. 41/1 Kodeksu Pracy wyłącza działanie Art. 39 chroniącego osoby w wieku przedemerytalnym Za prawidłową odpowiedź wraz z uzasadnieniem 2punkty (dopuszcza się odpowiedź bez wymienionych nr artykułów) Bez uzasadnienia – 1 punkt</p>	9 pkt
Zadanie 24.	<p>1. Wzrost wielkości spożycia, zwiększenie dostępności lub tendencje wzrostowe - 1 punkt</p> <p>2. W klasach pierwszych konopi o 5% i heroiny o 4,9%, w klasach trzecich amfetaminy o 7,7% i heroiny o 6,2% 1 punkt (uznaje się również odpowiedź , w której uczeń wymienia: amfetamina – kl I – 4,5%, kl III – 7,7%; heroina – kl I – 4,9%, kl III – 6,2%; konopie – kl I – 5%, kl III – 5,3%)</p> <p>3. Wpływ otoczenia, kryzys wartości, brak właściwej reakcji szkoły i nauczycieli, łatwość dostępu do narkotyków, brak nadzoru rodziców i opiekunów, działalność dealerów, ciekawość, chęć zaimponowania. Za wymienienie 4 i więcej przyczyn - 2 punkty</p> <p>4. Do wypowiedzi należy zastosować następujące kryteria: a) za jasno sformułowane co najmniej 2 postulaty - 3 punkty b) uzasadnienie 2 punkty c) zgodność formy wypowiedzi z sytuacją komunikacyjną, w której ma ona być użyta 0-2 punkty d) stopień perswazyjności wypowiedzi ( zwroty retoryczne, siła przekonywania) 1 punkt.</p>	12 pkt

Zadanie 25.	<p>1. Wolność naturalna i wolność w społeczeństwie 1 punkt</p> <p>2. Wolność jest ograniczona prawem stanowionym, władze wyłonione za zgodą społeczeństwa 2 punkty – po jednym za każdy element wypowiedzi</p> <p>3. - prawo stałe i powszechne - prawo ustanowione przez powołaną przez społeczeństwo władzę ustawodawczą - pełna wolność w tych sprawach, których prawo nie zakazuje 3 punkty – po jednym za każdy element odpowiedzi</p> <p>4. „...niepodlegania zmiennej, niepewnej, nieznannej, arbitralnej woli innego człowieka” 1 punkt</p> <p>5. Jest twórcą koncepcji umowy społecznej, sformułował prawo oporu wobec władzy, opowiadał się za rządem ograniczonym, przedstawił koncepcję praw jednostki, jest twórcą koncepcji państwa opartego na zasadach tolerancji i systemie prawa, które by ją gwarantowało, uważany jest za „ojca” państwa liberalnego 4 punkty – po jednym za każdy wymieniony przez ucznia element odpowiedzi</p> <p>Uwaga! Dopuszczalne są inne sformułowania przy zachowaniu istoty wypowiedzi</p>	11 pkt
Zadanie 26.	<p>1.- W latach 1990 - 1998 wielkość nakładów rośnie, w 1999 nastąpił spadek nakładów. 1 punkt</p> <p>2a- Do 1996r wielkość nakładów w sektorze publicznym była większa niż w prywatnym. - po 1996r. sektor prywatny inwestował więcej niż publiczny, - w 1998r. w sektorze prywatnym tempo wzrostu zmalało, w sektorze publicznym nastąpił spadek nakładów, 2 punkty za trzy elementy odpowiedzi 1 punkt za dwa elementy</p> <p>2b- Przyczyną jest szybki rozwój sektora prywatnego – powstawanie nowych prywatnych firm – oraz prywatyzacja firm sektora publicznego. 2 punkty: po jednym za każdą z przyczyn</p> <p>3. Np. środki własne, kredyt, pozyskany inwestor krajowy lub zagraniczny, emisja papierów wartościowych np. akcje, obligacje 3 punkty, 1 punkt za każdą prawidłową odpowiedź</p>	8 pkt